

KÁZEŇ POČAS EKUMENICKEJ POBOŽNOSTI ZA JEDNOTU KREŠŤANOV GRÉCKOKATOLÍCKY CHRÁM, KEŽMAROK 18.1. 2025

Drahý otec Dominik, brat farár Roman, pán dekan Martin, drahí bratia a sestry zjednotení vo viere v Ježiša Krista, predstavte si rozhovor kresťana s prívržencom iného náboženstva, ktorý sa ho spýta: „Ako sa volá váš Boh?“ Kresťan mu odpovie: „Meno nášho Boha je Otec.“ Nie je to nádherné, že všetci kresťania sa obracajú na Boha zvolaním „Otče“? Naše spoločné vyznanie viery začína zvolaním: „Verím v Boha – Otca.“ Tak nám neustále pripomína, že nie sme otrokmi Boha. Sme jeho synovia a dcéry, sme jeho hrdoťou a nádejou, sme jeho prítomnosťou a budúcnosťou. Používam výrazy, ktoré často hovoria pozemskí otcovia a mamy, ktorí sa svojimi deťmi hrdia, vidia v nich pokračovanie rodu, zverujú im dedičstvo v nádeji, že ho zveľadia. Apoštol Pavol otcovsko-synovské chápanie kresťanstva vyjadril slovami: „*A tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič.*“ (Gal, 4,7)

Meno Boha je Otec. Meno človeka je Božie dieťa. Človek sa môže na neho obrátiť ako syn a dcéra. Ide o jedinečnosť, ktorú ohlasuje kresťanská viera. Iste, Boh je Stvoriteľ, Sudca, Pán, Kráľ, Všemohúci, Večný, Milosrdný... Ale všetky tieto označenia vychádzajú z jeho otcovstva.

Titul „otec“ označuje živý vzťah. Boh má o človeka záujem, chce mu byť nablízku. Nebeský Otec miluje svoje pozemské deti. Je to pre nás veľká útecha a nádej, lebo máme Boha, ktorý je Otcom.

Obrátiť sa na Boha takým dôverným oslovením by bolo samo osebe trúfalosťou. Preto sa odvolávame na Boží príkaz, ako by sme hovorili: „Bože, sami od seba by sme sa neodvážili volať ťa Otcom, ale to tvoj vlastný Syn nám prikázal.“ Áno, odvažujeme sa nazývať Boha našim Otcom, lebo sme posmelení slovami a príkladom Božieho Syna, ktorý nám na viacerých miestach vo svätých evanjeliách hovorí nielen o Bohu ako o svojom Otcovi, ale ako o našom Otcovi (*Keď sa modlíte: hovorte: Otče náš...; odchádzam k môjmu Boihu a vášmu Bohu, k môjmu Otcovi a vášmu Otcovi...*)

Oslovenie „Otec“ nie je víťazným návrhom v hlasovaní medzi rôznymi osloveniami. Nie je ani výsledkom dohody náboženských predstaviteľov. Je to iniciatíva Boha, ktorý sa dal v plnosti poznať v Ježišovi Kristovi. Je nesprávne povedať, že Boh chce byť Otcom pre každého z nás. Boh je Otcom a zostáva Otcom aj tam, kde je nepoznaný, ba dokonca odmietaný.

Obrátiť sa v modlitbe na Boha oslovením „Otec“ je záväzok, ktorý na seba preberáme, ako nám to pripomína svätý Ján Zlatoústý (349-407 po Kr): „*Nemôže láskavého Boha volať Otcom, kto má neústupčivé a nevlúdne srdce: nemá totiž známky láskavosti, ktoré má nebeský Otec.*“ Sme tu, aby sme prosili o tieto vlastnosti Otca a navzájom sa k tomu povzbudzovali.

Keď Ježiš učil učeníkov modlitbu Otčenáš, hovoril ju po aramejsky, tzn. hovorovým jazykom tej doby v Palestíne. Ježiš použil slovo „otče“, ktoré sa po aramejsky povie *abba*. Išlo o oslovenie, ktoré sa používalo v rodine, keď deti oslovovali svojho otca vo význame „ocinko, ocko“. Používali ho aj dospelí muži, aby ním vyjadrili úctu k svojim zostarnutým otcom. Išlo o príliš dôverné a citové oslovenie, aby ho Žid použil na vyjadrenie nekonečného Božieho majestátu. Nezachovali sa žiadne texty, v ktorých by sa týmto oslovením Židia obracali na Boha. Jednako však Ježiš používal práve toto oslovenie, ktorým vyjadroval svoju bezhraničnú dôveru k Otcovi a svoj najhlbší synovský vzťah k nemu. **Drahí bratia a sestry, sme pozvaní do dôverného hlbokého vzťahu k Bohu.**

Keď v modlitbe Otčenáš povieme „náš“, to neznamená, že nám Boh patrí, ale že máme s ním vzťah. Je vyjadrením dôvery. Slovo „náš“ vyjadruje aj to, že je spoločný viacerým osobám. Nehovorím „môj“, ale „náš“. Vytvárame spoločenstvo. Pri krste sa stávame nielen Božími synmi a dcérami, ale aj členmi spoločenstva, ktoré voláme Cirkev. Často sa zabúda na tento „cirkevný“ rozmer našej viery. Preto aj dnes sme tu a prosíme za jednotu kresťanov. Povzbudzujem Vás, aby ste v tomto meste a v našej spoločnosti žili ako bratia a sestry, ktorí máme spoločného Otca na nebesiach. Som milovaný syn, som milovaná

dcéra nebeského Otca. Ale je ním aj môj sused, môj spolupracovník, dokonca môj hnevník, či dokonca nepriateľ.

Boh Otec od nás požaduje, aby sme sa zbavovali egoizmu, tzn. zamerania na „ja“. Núti nás otvárať sa pre druhých a zároveň druhých prijímať. Práve zvolanie „Otče“ prekonáva, ba priam rúca hranice rozdelenia a uzavretosti. Povedať „náš“ znamená prekročiť aj hranice Cirkvi, lebo Boh je Otcom celého ľudstva. Krásne to vyjadril apoštol Pavol v Liste Efezanom: „*Preto zohýnam kolena pred Otcom, od ktorého má meno každé otcovstvo na nebi i na zemi.*“ (Ef 3,14-15) **Božie otcovstvo je pre nás zaväzujúce. Je prameňom a vzorom všetkých našich vzťahov, každého nášho správania.**

Často zlyhávame v tom, že neprijímame druhých ako svojich bratov a sestry. Boh nikoho nediskriminuje, je Otcom všetkých a osobitne tých najzraniteľnejších, ktorých my prehliadame alebo nimi pohrdame, ako nám to žalmista pripomína: „*On je otec sirôt a záchranca vdov, on je Boh vo svojom svätom príbytku. On je Boh, čo opusteným dáva prebývať v domoch, väzňov privádza k šťastiu, no odbojnici zostanú v zemi puste.*“ (Ž 68,6-7)

Pamätajme, že sme bratmi a sestrami aj tých, ktorí k rovnakému Otcovi kráčajú po iných cestách, než sú tie naše. Ľudia iných náboženstiev, ba dokonca ľudia bez vyznania sú taktiež Božie deti. Nebojme sa, nejde o relativizovanie kresťanskej viery. Ježiš je pravým Synom Otca, je jedinou Cestou, Pravdou, Životom. **Bojme sa toho, že svojím slabým svedectvom života zrelativizujeme vieru.**

Uvedomujem si, že niekto môže mať zranenia, ktoré pochádzajú z bolestnej skúsenosti syna, dcéry vo vzťahu k svojmu otcovi alebo otca vo vzťahu k deťom. Jestvujú deti, ktoré v živote nikdy nestretli vlastného otca. Jestvujú deti, ktoré mali dvoch – troch „otcov“. Z toho všetkého môže niekedy prameniť tendencia prenášať negatívnu skúsenosť aj na Boha. Dnes prosíme aj o uzdravenie týchto zranení a bolestí, ktoré si niekto môže niesť celý život. Nech nám v tom pomáha aj jubilejný rok, ktorý je časom Pánovej dobroty a milosrdenstva.

Drahí bratia a sestry, Boh je Otcom, ktorý necháva svietiť slnko na všetkých a nerobí rozdiely (porov. Mt 5,45); je Otcom, ktorý beží v ústrety svojmu synovi bez toho, aby od neho žiadal náhradu (porov. Lk 15,11-32); je Otcom chudobných, posledných, maličkých, ktorým chce darovať Božie kráľovstvo (porov. Lk 12,32). Nasledujme jeho príklad, žime v hrdosti to, že sme Boží synovia a dcéry. **Nech naše vzťahy sú stvárnované a preniknuté otcovskou láskou Boha k nám.** Amen.